

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 17. август 2012. године

Предмети бр. 168/09, 169/09 и 312/09

Снежана МИЛЕНКОВИЋ и Момчило МИЛЕНКОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 17. августа 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег

г. Пола ЛЕМЕНСА

гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалбе гђе Миленковић уложене су 9. априла 2009. и 30. априла 2009, тим редоследом, и уписане су 30. априла 2009. године. Жалба г. Миленковића уложена је 21. септембра 2009. и уписана је 23. септембра 2009. године.
2. Дана 10. децембра 2009. и 6. јула 2011. године, Комисија је од г. Миленковића затражила додатне информације. Дана 23. децембра 2009. и 6. јуна 2011. године, Комисија је од жалилаца затражила додатне информације. Нису добијени никакви одговори.
3. Дана 20. децембра 2009. године, Комисија је одлучила да споји предмете, сходно правилу 20 Пословника Комисије.

4. Дана 18. априла 2012. године, Комисија је проследила предмете Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
5. Дана 28. маја 2012. године, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

6. Жалиоци г. Момчило Миленковић и гђа Снежана Миленковић су брат и удовица, тим редоследом, г. Димитрија Миленковића. Гђа Снежана Миленковић је мајка г. Александра Миленковића.
7. Жалиоци наводе да су 16. јуна 1999. године г. Димитрије Миленковић и г. Александар Миленковић отети, заједно са још четворицом мушкараца, на путу између града Обилића и села Мазгита, у општини Обилић. Неколико дана касније, тела су пронађена у селу Мазгит. КФОР је превезао посмртне остатке шест тела у мртвачницу болнице у Приштини и посмртни остаци су касније сахрањени на гробљу Драгодан у Приштини.
8. Жалиоци наводе да су отмице пријављене УНМИК-у, КФОР-у и Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК). МКЦК је покренуо захтев за проналажење г. Димитрија Миленковића 5. јуна 2001. године. МКЦК је објавио име г. Александра Миленковића у својој публикацији несталих особа у догађањима на Косову „Persons missing in relation to the events in Kosovo“, (3. издање, фебруар 2004.) Према информацији коју је доставио СПГС, истраге које се тичу жртва покренула је Јединица за нестала лица Полиције УНМИК-а 2000. године. Такође, имена обе жртве налазе се у бази података коју је сачинила Канцеларија за нестала лица и судску медицину при УНМИК-у.
9. Посмртни остаци г. Димитрија Миленковића и г. Александра Миленковића су идентификовани на основу узорака ДНК које је сакупила КНЛСМ 19. априла 2004. и предати су породици 25. јуна 2004. године. У копији умрлице коју је сачинио судскомедицински вештак при Одељењу правде наводи се да су узрок смрти г. Димитрија Миленковића две ране начињене ватреним оружјем у главу и грудни кош. У копији умрлице коју је сачинило исто одељење стоји да су узрок смрти г. Александра Миленковића две ране начињене ватреним оружјем у главу.
10. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБЕ

11. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство г. Димитрија Миленковића и г. Александра Миленковића.

12. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују на повреду права на живот свог супруга/брата и сина, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).

IV. ПРАВО

13. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмете, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из одељака 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

14. Жалиоци се жале, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге око отмице и убиства свог супруга/брата и сина.

15. У својим примедбама, СПГС тврди да је УНМИК одговарајућом истрагом успео да пронађе и идентификује посмртне остатке г. Димитрија Миленковића и г. Александра Миленковића, чиме је испунио један од процедуралних захтева предвиђених чланом 2 ЕКЉП, наиме обавезу да спроведе истрагу којом се може утврдити судбина и локација несталог лица. Штавише, пошто је процес идентификације и предаје посмртних остатака завршен јуна 2004, СПГС је мишљења да је жалба у погледу горенаведеног аспекта из члана 2 задовољена и да је стога неприхватљива.

16. С друге стране, СПГС прихвата да је жалба *prima facie* прихватљива у погледу другог процедуралног захтева из члана 2 ЕКЉП, односно обавезе спровођења истраге којом се може утврдити „да ли је дошло до незаконитог нестанка и [која] може довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и смрт“ г. Димитрија Миленковића и г. Александра Миленковића.

17. Комисија напомиње да СПГС прави разлику између два процедурална захтева из члана 2 ЕКЉП. Он стога сматра да се активности проналажења и идентификације посмртних остатака несталог лица могу сматрати независном компонентом процедуралне обавезе предвиђене чланом 2 ЕКЉП.

18. По том питању, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права којом су успостављени стандарди за ефикасну истрагу убиства и нестанка у околностима које су опасне по живот. Европски суд наводи да је „суштинска сврха такве истраге да обезбеди ефикасно спровођење домаћих закона којима се штити право на живот“ (видети, на пример, случај *Варнава и остали против Турске*, бр. 16064/09 и остали, пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) (Велико веће) од 18. септембра 2009, § 191). Посебно у погледу несталих особа које су касније пронађене мртве, Суд је навео да се поступцима ексхумације и идентификације посмртних остатака не исцрпљује обавеза сходно члану 2 ЕКЉП. Тачно је да Суд сматра да „процедурална обавеза која проистиче из нестанка генерално не престаје све док локација и судбина особе не буду познати, те је она стога континуираног карактера“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, бр. 4704/04, пресуда ЕСЉП од 15. фебруара 2011, § 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЉП (Велико веће) наведен изнад, у § 148). Међутим, Суд такође наглашава да ова процедурална обавеза „не престаје да постоји чак ни након проналажења тела ... Тиме се само расветљава један аспект судбине несталог лица и генерално остаје обавеза да се објасне нестанак и смрт, као и да се идентификује и кривично гони сваки починитељ незаконитих дела који има везе са тим нестанком и смрћу“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЉП наведен изнад, у

§ 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЈП (Велико веће) наведен изнад, у § 145). Према томе, процедурална обавеза сходно члану 2 ЕКЈП треба се посматрати као једна обавеза. Иако проналажење и накнадна идентификација посмртних остатака жртве сами по себи могу представљати значајно постигнуће, процедурална обавеза сходно члану 2 и даље постоји (видети случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЈП наведен изнад, у § 64).

19. Из тих разлога, Комисија неће раздвојити обавезу спровођења истраге којом се може утврдити судбина и локација несталога лица од обавезе спровођења истраге којом се може утврдити да ли је дошло до незаконитог нестанка и која може довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и смрт жртве. Комисија ће наставити поступак по основу једне континуиране обавезе (видети случај *Симовић*, одлука Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) бр. 246/09 од 6. априла 2012, § 18). Међутим, чињеница да су посмртни остаци г. Димитрија Миленковића и г. Александра Миленковића пронађени и накнадно идентификовани очигледно представља важан елемент који треба узети у обзир при укупној процени испуњавања процедуралне обавезе сходно члану 2 ЕКЈП.
20. Жалбе стога не могу да буду проглашене делимично неприхватљивим на основу тога што је СПГС извршио своје обавезе по питању дела процедуралних аспеката члана 2, посебно активности проналажења и идентификовања посмртних остатака несталих особа. Ова примедба коју је уложио СПГС стога се одбацује.
21. Комисија такође сматра да жалбе покрећу озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалбе. Према томе, Комисија закључује да жалбе нису очигледно неосноване у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
22. Нису установљени други разлози на основу којих би жалбе биле проглашене неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући